

aktuelltmagazin

för familjehem

Redigerad

Tema:

Familjehemmets villkor

Nr 2 -06/Årgång 23

aktuelltmagazin

utges av

FaCO

Familjevårdens

Centralorganisation,

en ideell organisation som vänder sig till alla som arbetar med barn, ungdomar och vuxna vilka omfattas av insatser från socialtjänsten.

Ordförande och

Ansvarig utgivare

Annelie Hed

Åbbåsen 181

830 24 Oviken.

Tel: 0643-510 63,

Fax: 0643-510 35

E-post: ordforande@faco.nu

Hemsida: www.faco.nu

Layout och produktion

Annika Nygren

aktuelltmagazin@faco.nu

Prenumerationer

400:-

Ulrica Odenius

medlemochprenumeration@faco.nu

Annonser

Annika Nygren

aktuelltmagazin@faco.nu

Annonspriser

Helsida 165x256 3.500:-

Halvsida 165x128 1.800:-

Kvartssida 80x128 1.000:-

Åttodelssida 80x64 600:-

Foton

Alla bilder som används i tidningen är illustrationer. Personerna på bilderna har ingen anknytning till artiklarna om det inte särskilt anges.

NÄSTA UTGIVNING

Nummer 3 2006

utkommer i juni

Manusstopp 20 maj

Tema: BBIC

Insidan

Jag har nyligen köpt en hundvalp och jag blev mäkta imponerad av pappersexercisen runt omkring. Köpet skulle registreras på flera ställen. Jag fick skriftligt lova att jag ska kontakta uppfödaren om jag inte vill ha hunden kvar eller om den ska avlivas. Den ska försäkras och vaccineras på utsatt dag. Dessutom förväntas det av mig att jag ska gå på valpkurs och köpa ett speciellt foder. Helst ska jag också höra av mig och berätta hur det går och mail-a över lite foton.

Jag har fått många fosterbarn utan att få några papper över huvudtaget och jag har upplevt mig som gnällig då jag stridit för dem. Det har inte funnits någon som informerat om när de ska vaccineras eller ens vet vilka vaccinationer de fått. Försäkringarna har inte innefattat sjukdom och ingen har någonsin frågat efter foton eller talat om vilken mat barnen tycker om.

Om fosterföräldrar behöver utbildning har diskuterats fram och åter i åratal och alltför många fosterhem tycker själva att man klarar sig utan. Man har ju barn sen förut! Nästan ingen pudelägare som köper en schäfer skulle resonera så. Man ser skillnaderna i åtagandet och inser att man kan behöva lite råd och stöd utifrån OCH det får kosta både tid och pengar.

Avtal och behandlingsplaner låter kanske tråkigt och besvärligt, men det går att göra det till en vanlig rutin. Göra det till något självklart och enkelt. De styrande i fosterhemsfrågor borde fråga på Kennelklubben hur man gör. Socialförvaltningarna har mycket att lära där och då är jag inte ens ironisk. Det bör väl vara mer genomarbetat med en placering av ett barn än en hund!?

När kan det tänkas bli en ändring då? Nu har ju riksdagen kommitté manglat problemen länge nog. Nu måste det väl ändå bli en skärpning? Ja kanske i lagtexten och kanske ett tag med projekt pengar från staten men sen är väl inte mycket mer att vänta. Det behövs kunniga och erfarna socialarbetare som har tid att göra bra jobb och så politiker som fattar att det måste få kosta!

Med hopp om att Ni alla får en skön vår - när den nu kommer!

Annelie Hed, ordf.

Innehåll

Insidan	2
Notiser.....	3
Brisrapporten 2005.....	4
BBIC.....	5
Tema.....	6
Familjehemmens Dag.....	11
Neuropsykiatrisk utredning.....	12
Kongressföreläsningen.....	12
Barn o Ungdom.....	13
Amerikanskt succeprojekt.....	14
Varför rymmer barn?.....	16
Motioner till Kongressen 2006.....	18
Sverige runt.....	19

Försäkringsfrågor

I ett kommande nummer av Aktuellt Magazin ska vi ta upp ämnet försäkringar. När jag fick uppgiften att skriva och ta reda på hur det fungerar så tänkte jag att det är väl inte så svårt, men vilken djungel!!! Efter att ha vändats och äntligen tagit mig i kragen fick jag till några frågor som jag skickat till kommuner och försäkringsbolag och svaren trillar in.

Nu vill vi veta hur ni tänker om försäkringar och om ni blivit upplysta från er handläggare vad som gäller med försäkringar både för er som familjehem/jourhem/kontaktfamilj och även de placerade barnen?

Tänkte be er att svara på några frågor som jag sen sammanställer resultatet från och redovisar i tidningen tillsammans med svaren från kommunerna och försäkringsbolagen.

Här kommer mina frågor:

1. Visste ni att man måste meddela försäkringsbolaget när man blir fler i familjen? För hemförsäkringens skull?
2. Vet ni hur fosterbarnet är försäkrat genom kommunen?
3. Vet ni om ni är försäkrade på något sätt genom kommunen? Tex så har en del kommuner sina familjehem ansvarsförsäkrade.
4. Har ni själva försäkrat ert/era fosterbarn? Har kommunen då betalat ut extra eller ska omkostnaden räcka till det med? Denna fråga gäller kanske dem som "vet" att barnen kommer att stanna länge.
5. Om ni försäkrat ert/era fosterbarn själva har ni stött på några problem när ni tecknat försäkring i och med att ni inte är vårdnadshavare?

Frågorna finns även på hemsidan www.faco.nu eller skicka ett vanligt mejl med era svar.

Har ni något som ni vill dela med er till oss andra gällande försäkringar så skriv och berätta!

Mejla till aktuelltmagazin@faco.nu

Det kom ett mail

från Roland Oscarsson, FR

Hej

Jag har frågat Socialdepartementet om "Vad som händer nu - efter remissbehandling - när kan proposition el,dyl förväntas?"

Svar enl. nedan

Hälsningar Roland

Hej !

Det blev ingen proposition till vårriksdagen - sista dag för prop.inlämning är i morgon. Ärendet bereds men i dagsläget är det inte helt klart hur fortsättningen blir. Handläggare i ärendet är Urban Lindberg.

Mvh

Gunnel Jägerskog

Tack Roland för att du vidarebefordrat detta, vi är väl alla nyfikna på vad ska hända med förslaget "Källan till en chans". Kanske blir det en tummetott. Red.

Hemsidan

Har ni varit inne på hemsidan nyss, faco.nu? Jag som har hand om sidan heter Anne Aronsson och har varit familjehem i drygt 2 år. Vi har två placerade barn. Att vara familjehem är roligt, jobbigt och väldigt givande!

Hemsidan filar vi på, jag och min make som är den som kan något om hemsidor men jag lär mig! Tiden och kreativiteten finns inte alltid där så har du någon idé om hur vi kan göra hemsidan ännu bättre så mejla gärna och berätta. Min mejladress är anne.aronsson@faco.nu. Jag kommer under våren att lägga upp artiklar ur gamla nummer på hemsidan och försöka att hitta tiden till att leta intressanta artiklar på nätet om bl.a. familjehemsvård och lägga upp länkar på hemsidan.

Deklarationen

Glöm inte att ni ska dra av omkostnadsersättningen under punkt 2 på deklARATIONEN. Det görs inte automatiskt och det är tråkigt med massa onödig restskatt i slutet av året.

Bli medlem i FaCO

Det bästa är att gå med i någon av våra medlemsföreningar. Titta på sid 19 om det finns någon förening där du bor. Då får du inbjudningar till alla lokala träffar och kan få tillgång till ett nätverk nära dig.

Som medlem i en medlemsförening är du automatiskt medlem i FaCO och får Aktuellt Magazin 5 nummer/år och du blir också inbjuden till alla kurser och föreläsningar. Du kan också ringa någon av våra kontaktpersoner (se sid 19) om du behöver råd och hjälp.

Skicka in kupongen på sidan 19 så får du ytterligare information eller skicka ett mail till medlemochprenumeration@faco.nu

Hur mår våra barn - BRIS-rapporten 2005

BRIS-rapporten 2005 offentliggjordes vid en presskonferens onsdagen den 15 februari. Rapporten är BRIS tyngsta dokument av stödverksamheten och speglar kontakterna med barn och ungdomar på Barnens Hjälptelefon, BRIS-mejlen samt på våran webbplats under året som gått. Här följer en sammanfattning. Ni som vill läsa hela rapporten kan gå in på www.bris.se

BRIS-rapporten speglar hur det totala antalet dokumenterat stödande kontakter med barn och ungdomar har sett ut under året som gått. Under 2005 är det starkt ökande inflödet via internet i form av mejl och besök på vår webbplats särskilt påtagliga. Ytterst oroande i dessa barnkontakter är att uttrycken för den psykiska ohälsan fortsätter att öka och fördjupas, vilket vi de senaste åren rapporterat om på DN Debatt. Barns berättelser i tal och skrift till BRIS vittnar genomgående om en avsaknad av såväl fysiskt som mentalt närvarande vuxna.

Barn och ungdomar kontaktar BRIS på olika sätt. Sedan BRIS-mejlen startade i januari 2001 är det tydligt att skrivandet öppnat en möjlighet att förmedla problem och tillstånd i den inre världen. Olika uttryck för psykisk ohälsa, självskaadebeteende, självmordstankar, ensamhet, sorg och existentiella frågor når oss vanligen mejlledes. Vid utsatthet av utifrån kommande kränkningar som mobbning, misshandel och sexuella övergrepp vill barnet däremot ha någon vuxen att tala med. Utvecklingen har inneburit att antalet mejl och samtal alltmer närmar sig varandra. *BRIS har under flera decennier varit liktydigt med Barnens Hjälptelefon, men idag står BRIS-mejlen för närmare hälften, 44 %, av alla barn- och ungdomskontakter.*

Under 2005 besvarade BRIS ideella medarbetare drygt 19 000 samtal och mejl stödande. Mejlen ökade till närmare 9 000 och samtalen minskade till knappt 11 000 – totalt sett en minskning med 13% av dessa kontakter jämfört med året innan, men en trend är samtidigt att samtalen blir längre.

Barn och ungdomar väljer också alltmer nya vägar på internet för att få hjälp eller hämta information. Webbplatsen BRIS.se har under 2005 haft sammanlagt cirka 428 000 besök, vilket är 24% fler än i fjol.

På avdelningen Diskussionsforum, BRIS öppna mötesplats på webben, publicerades cirka 10 200 inlägg på de sammanlagt nio teman som varit igång under året. Detta är en ökning med 50 % jämfört med fjolåret.

Utifrån de stödande och dokumenterade kontakter som BRIS statistikfört under 2005 har två fokusområden särskilt tydliggjorts som vi kommer att arbeta med under 2006: barn och våld samt barn och familj. Dessa områden genomsyras av den psykiska ohälsan och bristen på stöd från vuxna; problem i familjen är den vanligaste enskilda anledningen till att barn och ungdomar kontaktas oss. *Vår vuxentelefon med drygt 2 500 kontakter under fjolåret bekräftar bilden. När vuxna som oroar sig för barn ringer BRIS handlar samtalen oftast om barnets psykiska hälsa, olika problem i föräldrarollen, skilsmässoproblem eller*

familjekonflikter. Det totala antalet vuxensamtal ökade under 2005 med 20 procent.

En riktning i barnkontakterna som blivit särskilt tydlig kallar vi *från våld till självvåld*. Denna tendens som avspeglas i BRIS långa historia övergår till att barnet allt mer utövar våldet mot sig själv. Den går från *vuxnas våld mot barn via våld mellan barn till det självtillfogade våldet*. BRIS grundades 1971 sedan en liten flicka misshandlats till döds. Då var kampen mot vuxnas våld mot barn en ledstjärna för våra kvinnliga pionjärer. Deras insats var av avgörande betydelse för att Sverige som första land i världen antog en lag mot barnaga. Under mitten av nittioalet ökade dock barnmisshandelssamtalen markant, vilket vi då upprepade gånger larmade om. Detta vuxenvåld mot barnen fortgår kontinuerligt genom åren och är uppskattningsvis på en någorlunda liknande nivå som för tio år sedan, men jämförelserna är vanskliga eftersom kontaktmöjligheterna med mobiler och internet idag gör det lättare att höra av sig jämfört med när den stationära telefonen i hemmet eller telefonkiosken var den enda livlinan.

Samma sak gäller för våld mellan barn, som mest handlar om mobbning. Under många år var utsatthet av mobbning den vanligaste anledningen att kontakta oss och dessa tidlösa kränkningar fortsätter att vara ungefärligen konstanta. En förändring är att könsblandade grupper under senare år har blivit de vanligaste mobbarna. Även här erfar vi en vuxenbrist: oförmågan från skolvärlden att ta till sig mobbning är sig lik från tidigare år, trots handlingsplaner och direktiv ovanifrån.

Det som tillkommit under senare år är den virtuella mobbningen. Under 2005 hade BRIS över 700 kontakter med barn och ungdomar som handlade om IT-relaterade frågor och problem. Här kan vi se att en ny form av trakasserier har möjliggjorts genom mejl, sms, inlägg och fotografier på hemsidor och kommentarer på chatsidor. Även yngre barn får utstå hotelser och kränkningar som sprids till allmän beskådan, vilket dessa (något redigerade) exempel visar:

- *De skrev typ att jag var fet, trög och lite "utvecklingsstörd" å de la ut mitt mobilnummer på sidan där de skrivit: "Vill ni ringa till ett stört pucko" å så min mailadress. Kille, 14 år*
- *Tjejerna i min klass har skrivit massor av fula saker till mig på lunar typ som "Jävla anal fitta" "Jävla Idiot" "Tönt" "fjortis" och "jag ska fan mobba ihjäl dig"... Tjej 12 år*

En annan tydlig trend vad gäller våld mellan barn är den kraftiga stegringen av jämnråiga förövare. *Vid misshandel steg de jämnråiga förövarnas andel till*

22 %, från 15 % året innan. 30 % av de sexuella övergreppen / ofredandena utfördes av en jämnråig, 2004 var den siffran 24%. Dessa jämnråiga förövare är vanligen pojkvänner eller för offret kända jämnråiga i omgivningen eller bekantskapskretsen. Men också syskon, okända jämnråiga eller någon gång en flickvän kan stå för våldet.

BRIS anser att dessa tecken på att barn tycks ge sig på varandra mer också hänger ihop med bristen på vuxennärvaro. Utan vuxenstöd och socialisering kan det för vissa barn bli gatans lag som gäller. Istället för rop på hårdare straff borde vuxenvärlden ställa sig själv till förfogande för att förebygga våldet mellan barn.

Vidare kan utvecklingen från våld till självvåld avläsas i att *under 2005 hade BRIS sammanlagt 2 000 stödjande kontakter som berörde fysisk misshandel och sexuella övergrepp, men dubbelt så många som handlade om psykisk ohälsa av olika slag. Det innebär att vart femte anrop till BRIS innefattar självdestruktivitet, självmord och självmordstankar, ätstörningar och annan psykisk ohälsa.* Nio av tio av dessa handlar om flickor och vanligen gäller det att skära sig. Trots att BRIS har omtalat detta sedan 2002 ser vi fortfarande inga kraftfulla åtgärder från samhället i övrigt som kan bryta trenden.

Det nya som tillkommit är att närmare 500 av barnkontakterna berättar att de tar olika former av mediciner och tabletter för att orka leva eller må bättre. Noterbart är att många som äter dessa ångstdämpande medel samtidigt saknar en pågående stödjande samtalskontakt. En fråga som infinner sig är om detta verkligen kan vara ett uttryck för tanken på barnets bästa eller om det inte snarare är resursbrist och vuxenfrånvaro som återigen kan vara bakomliggande faktorer. Många av dem som får medicin berättar därtill om konflikter med föräldrar och svåra familjeförhållanden samt att de känner sig mycket utelämnade och ensamma.

- *Jag äter antidepp tabletter - min pappa och hans flickvän och mamma och hennes pojkvän har alkoholproblem – jag kan inte prata med någon. Vad jag själv önskar är att ha någon att prata med - kanske en kontaktfamilj. 16-årig flicka*

Kontaktfamilj eller annat stöd - den röda tråd som går genom hela vår årsrapport handlar att barn och ungdomar uttrycker ett behov av närvarande, fungerande och ansvarskännande vuxna i sina liv. Hur många barn som saknar vuxenstöd i vårt land vet vi inte. Vi vet däremot att de flesta barn i Sverige mår bra och har omsorg från vuxna i sin omgivning, men vi kan ändå konstatera att många barn som kontaktar oss inte har en enda förtroendefull vuxenkontakt. Den information som de förmedlar pekar på att alltför unga tvingas leva utan vägledning i en tillvaro de själva inte klarar av. Eftersom denna trend förstärkts under 2000-talet kommer BRIS att som övergripande tema under 2006 att arbeta med *vuxengaranti* som en central

målsättning för barn. Med detta menar vi att det ska finnas tillgängliga och stödjande vuxna i hem, skola och på fritiden för varje barn. BRIS vill därför uppmana alla Sveriges verksamheter som berör barn och ungdomar att ta ansvar för vuxengarantin. Varje enhetschef inom skola, socialtjänst, polis, behandlingsverksamhet med mera borde ha frågan om vad vuxengaranti innebär för dem på dagordningen vid något av de närmaste planeringsmötena. Men vuxengarantin är en samhällsfråga som inte bara angår professionellt verksamma. Även föräldrar och andra betydelsefulla personer i barnets närhet måste ta sitt ansvar.

Vuxenvärldens övergivande av alltför många barn och unga har gått så pass långt att det är ovärdigt ett välfärds-samhälle. Nu är det också på allvar dags att lyfta in detta tema på den politiska dagordningen. *Ett anständigt krav för att bekämpa den psykiska ohälsan är att varje politiskt parti inför valet ska kunna presentera konkreta åtgärder som syftar till varje barns rätt till ett fungerande vuxenstöd. BRIS kommer i sommar att finnas med under politikerveckan i Almedalen i början av juli för att syna detta. Vi börjar med att i morgon tillsammans med Riksdagens Tvärpolitiska barngrupp ha ett seminarium i Riksdagshuset med ett barnperspektiv och vuxenansvar i ämnet.*

Göran Harnesk, generalsekreterare

Gunnar Sandelin, presschef

Barnens Rätt I Samhället

"DET ÄR MYCKET SOM ÄR FÖRSTA GÅNGEN FÖR MIG"

I juni förra året fick vi förmånen att bli extraföräldrar (på "heltid") till två av fem syskon; en pojke i tolvårsåldern och en flicka i sjuårsåldern. I jämförelse med tidigare och övriga pågående uppdrag blev "inskolningen" och den första tiden inte så ansträngande för någon av oss, mycket tack vare barnens fina sätt och att de varit i nio månader i ett mkt bra jourhem en bit utanför Stockholm. Den placerande kommunen hade också under jourhemstiden (efter utredningshemstiden) låtit pojken gå kvar i en liten särskild skolgrupp med mkt personal.

De "saker" vi har att jobba med gällande syskon-paret är sånt som mest hör det vanliga föräldraskapet till, att se och möta barnens individuella särdrag och behov i nuläget men också med framförhållning. "Terapin" och anpassningen går framåt.

Vi trodde nog inte innan de kom till oss att det kunde kännas så lätt och bra att vara familjehemsföräldrar! Första tiden handlade mycket om trygghet och rutiner och att åka till en form av behandling en gång i veckan. Helt underbart var det att se hur deras känsloregister blev bredare och mer avspänt åt alla håll och kanter. Vilka härliga minnen jag har av att se deras förvåning och glädje i stunder som vi själva tar alltför mycket för givet; som t ex när vi var på ett stort "julbord" och pojken sken upp när han förstod att man får lämna tallriken och ta en ny när man "backar", eller som när vi åkte spark till skolbussen.

En liten tankeställare fick jag då flickan med ett leende i ansiktet en dag sa "Det är mycket som är första gången för mig".

I fem år har ca 70 deltagare från svenska familjehem samlats till en äventyrsdag på Skara Sommarland.
Nu är det tradition.

Västra Sveriges Familjevård inbjuder alla medlemmar i FaCO och FR till

Svenska Familjehemmens Dag på

söndagen den 18 juni.

Klockan 11 samling i seeringen utanför entrén vid FaCO/VsF-skylden.

Gruppris 125 kronor/person. Seniorer över 60 år 60 kronor/person.

Barn under 1 meter gratis.

Nästan alla aktiviteter på området är därefter gratis.

Det finns ett stort badlandskap med massor av aktiviteter (ca 60 stycken) för leklystna så glöm inte badkläderna.

De sora grillarna tänds kl. 12.00.

Restauranger och kiosker finns i parken men medtag gärna kaffekorg och det ni vill grilla.

Svenska Familjehemmens Dag på Skara Sommarland började år 2001 och nu är det en tradition som återkommer söndagen närmast före midsommar varje år. Bjud med släkt, vänner, biologiska och placerade barn, tidigare placerade barn och deras kompisar. Alla är välkomna.

Ingen föranmälan krävs utan kom kl. 11.00 till samligen vid vår logoskyld.

Ev. upplysningar lämnas av Lisbeth och Christer Pettersson på telefon 0511-37 60 48 och Siv och Björn Jonsson på tel 0512-410 26. Mobilnummer endast 19 juni, Christer 0739-07 88 65, Björn 0705-79 43 31.

Vattenlandet - Vågpoolen

Tivolilandet - Newton

Tivolilandet - Airboat

Vattenlandet - Kottelagunen

Nyfiken på resten av innehållet?

Bli medlem idag!

Surfa in på www.faco.nu, klicka vidare på medlem.

Frågor? Mejla till oss på mejla@faco.nu